

Työvoiman tarve Lapissa 2020-luvulla

- toimialojen työpaikkaennuste

1. Ripeän kasvun vuosikymmen

Maailmantalous kasvaa hyvään tahtiin. Idän ja lännen jännitteisyys ei ole enää kärjistynyt lisää 2020-luvulla ja kauppa käy. Eurooppa on alkanut purkaa liikaa riippuvuutta Kiinasta ja strategisesti tärkeitä tuotantoa on palautettu kotipesään. Sota Ukrainassa on päättynyt ja jälleenrakennus on alkanut. Vientimarkkinoilla on kova imu.

Lapissa on toteutunut kaksi kaivoshanketta. Ne heijastuvat työpaikkojen määrän kasvuna rakennusalalla, kuljetuksissa ja suunnittelutehtävissä. Metsäteollisuuden uusille tuotteille riittää kysyntää ja metsätaloudessa eletään vilkasta aikaa. Teollisuudessa vihreä kasvu (mm. kierrätys, teknologiat) valtaavat alaa. Lappiin on alkanut sijoittua ulkomaisia yrityksiä saatavissa olevan puhtaan energian johdosta. Tuulivoiman tuotanto on kasvanut merkittävästi. Matkailu on taas kasvanut lähes viime vuosikymmenien tahtiin. Tämä on lisännyt myös Lapissa tuotettujen tarvikkeiden kysyntää. Edellä mainittujen alojen kehitys on lisännyt selvästi rakentamisen, kuljetuksen ja monien palveluiden tarvetta. Henkilöstöpalveluyritysten rooli vahvistuu mm. ulkomaisen työvoiman rekrytoinnissa. Hyvän työllisyystilanteen myötä on lappilaisten ostovoima kasvanut ja se näkyy palvelujen lisääntyneenä kysyntänä.

2. Hitaamman kasvun vuosikymmen ("normaali kehitys", BAU)

Maailmantalous kasvaa hitaampaan tahtiin. Idän ja lännen jännitteisyys on kärjistynyt lisää 2020-luvulla ja kansainvälinen kaupan kasvu on hidastunut. Eurooppa on alkanut purkaa liikaa riippuvuutta Kiinasta ja strategisesti tärkeitä tuotantoa on palautettu kotipesään. Sota Ukrainassa on päättynyt, mutta jälleenrakennus on lähtenyt yskähdellen käyntiin.

Lapissa on toteutunut yksi kaivoshanke ja toinen on rakenteilla. Matkailun kasvu on selvästi maltillisempaa kuin aiemmin. Metsäteollisuuden kasvu on jäänyt odotettua vaisummaksi ja näin metsätalouden työtilanne ei kehity niin suotuisasti kuin odotettiin. Sama muutostrendi on vallalla laajemminkin niin teollisuudessa kuin palveluissakin. Rakentamiselle on kuitenkin kysyntää niin että työpaikkojen määrä pysyy lähes aiemmin (v 2019) saavutetulla tasolla. Heikompi (vrt. kasvuskenaario) kysyntätilanne heijastuu selvimmin kuljetuksiin. Henkilöstöpalveluyritysten rooli on merkittävä mm. ulkomaisen työvoiman rekrytoinneissa. Lappilaisten ostovoima kasvaa odotettua vähemmän, mikä heijastuu palvelujen kysyntään.